

Predmet a ročník	Maďarský jazyk a literatúra – 6. ročník
Tantárgy és évfolyam	Magyar nyelv és irodalom – 6. évfolyam
Učivo (názov videa)	Historické povesti – Történelmi mondák (Lehel kürtje,
Tananyag	Drégely veszedelme)
KPúčové slová	povest', história
Kulcsszavak	monda, történelem

A történelmi mondák

MONDA: népmesével rokon (csodás elemek, de amíg a monda érintkezik a világgal, a mese teljesen kitalált), szájhagyomány útján terjed, egy közösség hagyományait dolgozza fel, alapja valós, de mesészerű elemek.

Történeti vagy történelmi monda:

- latin nyelvű krónikák őrzik
- konkrét történelmi eseményhez – korhoz – személyhez kötődik (pl. honfoglalás kori monda, török kori monda, mondák Mátyás királyról)
- mondafeldolgozások: *Arany János, Wass Albert, Jókai Mór, Móra Ferenc*

Párosítsd össze a leírásokat a monda fajtáival!

a. történeti monda	b. eredetmonda
c. természeti monda	d. helyi monda

1. természeti képződmények (pl. hegy, barlang, tó) születéséről szól
2. történelmi személyek, események, helyszínek történetét meséli el
3. emberi építmények (pl. vár, hajó, híd) történetéhez kapcsolódik
4. népek, népcsoportok eredetéről szól

a.	b.	c.	d.

Válaszd ki az alábbi állítások közül azokat, amelyek nem igazak a mondára!

- a. eredetileg népköltészeti műfaj
- b. valóságos és csodás elemek keverednek benne
- c. csak kitalált elemeket tartalmaz
- d. prózai vagy verses formájú
- e. nem várunk tőle hitelességet
- f. történelmi témájú
- g. elbeszélő műfaj

Írd le az olvasott történetek néhány ismertetőjegyét! Segítségül néhány támpontot megadtam.

A monda címe: _____

Szereplők: _____

Helyszínek: _____

Cselekményelemek:

A monda címe: _____

Szereplők: _____

Helyszínek: _____

Cselekményelemek:

Tervezz valamelyik monda neked tetsző jelenetéből egy színes iniciálét!

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

A magyarok bevált harcmodora ...

- a. színleg megfutamodtak, azután a fellazult ellenségre két oldalról támadtak
- b. szemtől szemben felvették a harcot
- c. lépésről lépésre hátraszorították az ellenséget

Hová csapott Lehel a kürttel?

- a. az asztalra
- b. a császár koronájára
- c. a császár homlokára

Melyik folyónál ütköztek nagy ellenállásba a magyar csapatok?

- a. Duna
- b. Szajna
- c. Lech

Melyik császár uralkodása alatt dúlták fel Augsburgot a magyarok?

- a. III. Konrád
- b. II. Konrád
- c. I. Konrád

Párosítsd! Húzd alá azon szereplők nevét, akik a Drégely veszedelme című mondában szerepelnek!

Lehel	folyó Németországban
Drégely	török vezér
Ali basa	Drégely várkapitánya
Augsburg	magyar vezér
Márton pap	vele üzen a török vezér
I. Konrád	vár a Börzsönyben
Lech	német császár
Szondi György	németországi város

Ismételd át, mit tanultál a történelmi mondákról!